

Hallituksen esitys kotoutumislain muuttamisesta

Suomen Punainen Risti 25.5.2026

Johanna Matikainen

Hallituksen esityksen lähtökohdat

- Kotoutumiskoulutuksen muuttaminen **ensisijaisesti työvoimakoulutukseksi supistaa kokonaisvaltaista käsitystä kotoutumiseen liittyvistä edellytyksistä**. Hallituksen esityksessä ei ole huomioitu niitä kotoutujia, joiden ikä, elämäntilanne tai esimerkiksi terveydelliset haasteet eivät mahdollista aktiivista työnhakua. Yhteiskunnan tulee tarjota ja mahdollistaa **vaihtoehtoisia kotoutumispolkuja myös hitaammin kotoutuville henkilöille kuten ikääntyneille**.
- Oman vastuun edellyttäminen kotoutumisessa ei ole ristiriidassa maahanmuuttajan yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja tasa-arvoa sekä hyviä väestösuhteita ja yhteiskunnan vastaanottavuutta huomioivien edellytysten kanssa. Ihmisten mahdollisuus kiinnittyä yhteiskuntaan heikentyy merkittävästi, jos arjessa esiintyy syrjintää tai ympäristö ei ole turvallinen.

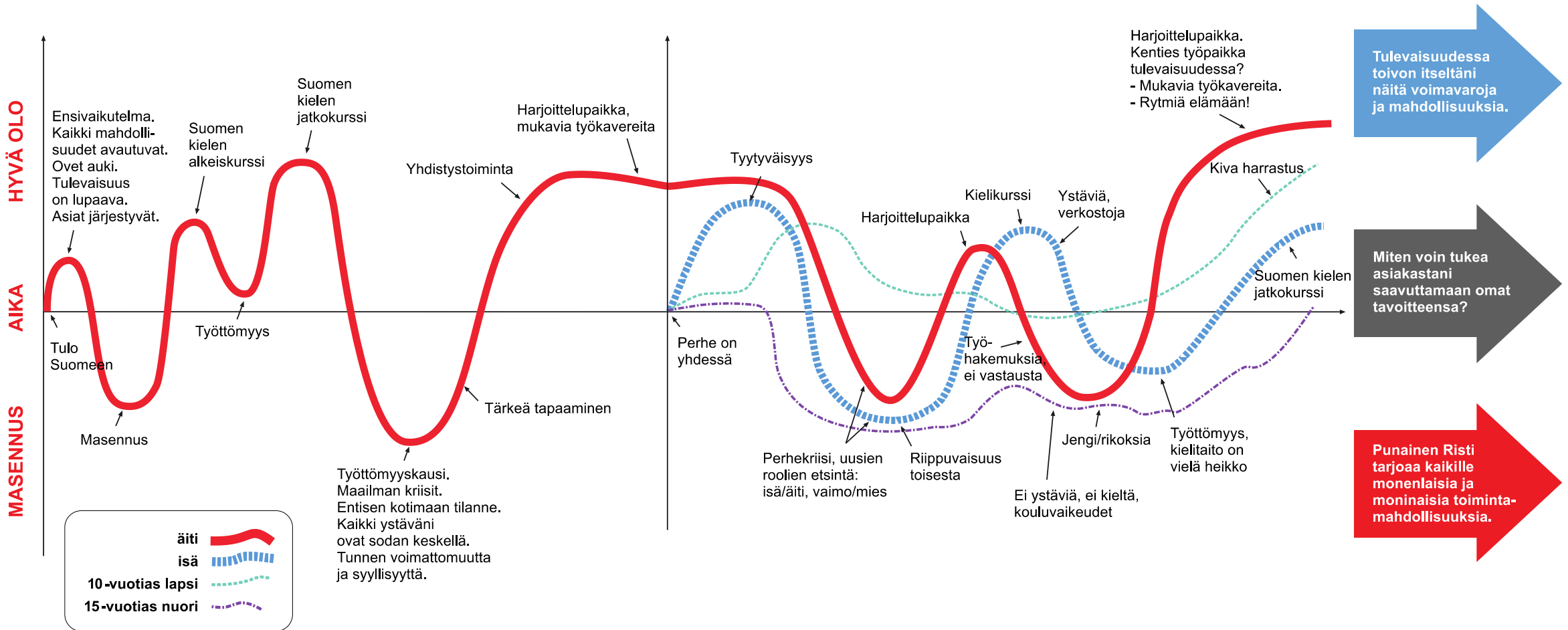
Monialainen yhteistyö

Kotoutumisen rahoitus

- Järjestöjen, yhdistysten ja yhteisöjen roolin häivyttäminen lainsäädännössä **muuttaa kotoutumisen toimijakenttää rakenteellisesti**. Kotoutumisen käytännön tuki jää lainsäädännön tasolla näkymättömäksi, vaikka onnistunut kotoutuminen käytännössä toteutuu tiiviissä yhteistyössä paikallistoimijoiden kanssa ja osana yhteisöä.
- **Vähintään tulee säilyttää monialaista yhteistyötä koskeva 12 §.**
- Kotoutumiskoulutuksen rahoituksen siirtäminen osaksi työvoimapalveluiden rahoitusta vaikuttaa **erityisesti haavoittuvimmassa asemassa olevien ja siten eniten palveluita tarvitsevien** kansainvälistä suojelua saavien maahanmuuttajien **palveluihin ja kotoutumiseen**. Vaikka kotoutumisen tuen rahoitusta jouduttaisiin säästösyistä vähentämään, **se tulee säilyttää kohdennettuna kotoutumisen tuen rahoituksena.**

Kotoutumiskaari

Kotoutuminen on prosessi

Kotoutumiskaari

Kotoutuminen on prosessi

KOTOUTUMINEN ON KAKSISUUNTAINEN PROSESSI.

Sen aikana tapahtuu muutoksia ja oivalluksia sekä maahanmuuttaneissa että suomalaisissa.

KYSYMYKSIÄ MAAHANMUUTTANEELLE

- Millainen sinun ja perheesi kotoutumisprosessi on ollut tähän mennessä?
- Muistele, mitä on tapahtunut Suomessa asuessasi, miltä on tuntunut?
- Mitkä asiat, tapahtumat, ihmiset ja tilanteet ovat auttaneet sinua kotoutumisessa?
- Mikä on ollut vaikeaa tai masentavaa?
- Millaisia vahvuuksia ja voimia olet löytänyt itsestäsi?
- Mieti ja listaa mielessäsi asioita, joita toivot ja haluat tulevaisuudeltasi.

KYSYMYKSIÄ MAAHANMUUTTANEEN KANSSA TYÖSKENTELEVÄLLE

- Miten voin työntekijänä edistää asiakkaani tai työkaverini kotoutumista?
- Miten voin ottaa huomioon asiakkaani kotoutumisprosessin nousut ja laskut?
- Miten kotoutumisen nousut ja laskut vaikuttavat niihin tilanteisiin tai toimenpiteisiin, joita tarjoan asiakkaalleni?
- Miten osaan tarjota oikeanlaista tukea ja mahdollisuuksia juuri oikeaan aikaan?
- Missä kohdassa kotoutumiskaarta näen itseni ja roolini: miten voin varmistaa, että olen se piste kaarella, joka auttaa nostamaan asiakkaan henkilökohtaista janaa ylöspäin ja eteenpäin?

KYSYMYKSIÄ JÄRJESTÖILLE JA VAPAAEHTOISILLE

- Miten voimme madaltaa maahanmuuttaneiden kynnystä tulla mukaan järjestön toimintaan?
- Miten maahanmuuttaneet saavat tietoa järjestöstä?
- Miten varmistamme että toimintamme on kaikille avointa?
- Mikä tekee toiminnastamme kiinnostavaa myös maahanmuuttaneiden mielestä?
- Miten voimme edistää moninaisen yhteiskunnan syntymistä?

Kiitos

johanna.matikainen@punainenristi.fi